

Labklājības ministrija

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021600, fakss 67276445, e-pasts lm@lm.gov.lv, www.lm.gov.lv

Rīgā

Nr. _____

**Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja
Bērnu tiesību nodaļas vadītājam
Lailai Grāverei**

*Par iepriekš izdotā administratīvā akta
pagarināšanu ārkārtējās situācijas laikā*

Labklājības ministrija (turpmāk – ministrija) 2021. gada 16. martā ir saņēmusi Latvijas Republikas Tiesībsarga biroja (turpmāk – Tiesībsarga birojs) Bērnu tiesību nodaļas vadītājas Lailas Grāveres vēstuli, kurā aicināts mainīt praksi, kā tiek piemērota Invaliditātes likuma pārejas noteikumu 9.punktā noteiktā norma ārkārtējās situācijas laikā attiecībā uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk – Valsts komisija) iepriekš izdotā administratīvā akta pagarināšanu situācijās, ja nepieciešamie dokumenti atkārtotas invaliditātes ekspertīzes veikšanai iesniegti savlaicīgi, bet tie ir nepilnīgi.

Grozījumu Invaliditātes likumā mērķis, papildinot to ar pārejas noteikumu 9.punktu, ir nodrošināt, ka ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatību valstī un līdz ar to ieviestajiem ierobežojumiem infekcijas ierobežošanai, personām ar invaliditāti netiktu liegtas tiesības uz sociālo nodrošinājumu tādēļ, ka nav iespējams apmeklēt visus nepieciešamos speciālistus, lai noformētu dokumentāciju atkārtotas invaliditātes ekspertīzes veikšanai. Tādējādi Invaliditātes likuma pārejas noteikumu 9.punkta norma nosaka, ka gadījumos, ja personai ar invaliditāti, kurai ārkārtējās situācijas laikā, kā arī trīs mēnešu periodā pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas, beidzas iepriekš noteiktās invaliditātes termiņš, invaliditātes un izsniegto atzinumu (ja tādi bija izsniegti) termiņš tiek automātiski pagarināts uz laiku līdz 6 mēnešiem. Tādējādi ieviestā norma nodrošina, ka personas ar invaliditāti - gan bērni, gan pilngadīgas personas – turpina saņemt valsts atbalstu invaliditātes seku mazināšanai – gan monetārā, gan pakalpojumu un atvieglojumu veidā.

Vienlaikus minētā norma neizslēdz, ka persona var iesniegt nepieciešamos dokumentus Valsts komisijā atkārtotas invaliditātes ekspertīzes veikšanai. Šādās situācijās invaliditātes ekspertīze tiek veikta ierastajā kārtībā, t.i., izvērtējot funkcionēšanas ierobežojumu, balstoties uz iesniegtajiem dokumentiem, un izdodot administratīvo aktu, ar kuru nosaka invaliditāti un tās termiņu. Jāņem vērā, ka invaliditātes ekspertīze tiek veikta pamatojoties uz personas vai tās likumiskā pārstāvja iesniegumu, personas pašnovērtējuma anketu, ja invaliditātes ekspertīze tiek veikta pilngadīgai personai, un personas ģimenes ārsta vai ārstējošā ārsta sagatavoto nosūtījumu uz Valsts komisiju (veidlapa Nr. 088/u "Nosūtījums uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju"), kurā ir iekļauta informācija par personas diagnozi/ēm un veselības stāvokļa apraksts. Ja Valsts komisija konstatē, ka iesniegtie dokumenti ir nepilnīgi pamatota lēmuma pieņemšanai vai iesniegtie dokumenti rada pretrunas vai neskaidrības, Valsts komisijas ārsts,

LMvest_01042021_ Par iepriekš izdotā administratīvā akta pagarināšanu ārkārtējās situācijas laikā

kurš ir atbildīgs par konkrēto invaliditātes ekspertīzi, sazinās ar personu vai tās ārstu, kas sagatavoja nosūtījumu uz Valsts komisiju, un lūdz iesniegt nepieciešamo papildu informāciju. Ja tā rezultātā iesnieguma izskatīšana viena mēneša laikā nav iespējama, Valsts komisijas amatpersona pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu, kā to paredz Administratīvā procesa likuma 64.pantā noteiktais. Pēc Valsts komisijas sniegtās informācijas, izskatot personas iesniegumu un pievienotos dokumentus, lēmums par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu tiek pieņemts apmēram 2% gadījumos. Tādējādi secināms, ka Valsts komisija šādu lēmumu pieņem tikai retos gadījumos, kad ir objektīvi iemesli, kas liedz pieņemt lēmumu savlaicīgi, proti, viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Ministrija piekrīt Tiesībsarga biroja paustajam, ka ārkārtējās situācijas laikā ikvienai personai ar invaliditāti ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu neatkarīgi no tā, vai persona izvēlas izmantot Invaliditātes likumā paredzēto normu par automātisku invaliditātes statusa pagarināšanu vai iesniegt nepieciešamo dokumentāciju, lai invaliditātes ekspertīze tiktu veikta ierastajā kārtībā. Tādējādi pret vienādos apstākļos esošām personām valstij ārkārtējās situācijas laikā ir jāpiemēro vienāda pieeja, sniedzot iespēju izmantot savas tiesības uz sociālo nodrošinājumu neatkarīgi no tā, kādu savu tiesību izmantošanas formu persona ir izvēlējusies invaliditātes statusa pagarināšanai.

Ministrija neplāno veikt precizējumus Invaliditātes likuma pārejas noteikumu 9.punktā, tomēr turpmāk, ja ārkārtējās situācijas laikā izveidosies situācija, ka persona būs iesniegusi dokumentus Valsts komisijā atkārtotas invaliditātes ekspertīzes veikšanai, bet tie būs nepilnīgi, iepriekš noteiktais invaliditātes statuss tiks pagarināts līdz laikam, kad būs iespējams pieņemt lēmumu par iepriekš izdotā administratīvā akta pagarināšanu, pamatojoties uz iesniegtajiem dokumentiem, bet ne ilgāk kā līdz 6 mēnešiem.

Valsts sekretāra vietniece

(paraksts*)

J.Muižniece

**Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

01.04.2021

A.Lukašenoka, 67021691

Aiga.Lukasenoka@lm.gov.lv

N/5007